

Матеріали до виконання
лабораторної роботи № 2
Лексичний аналіз методом діаграми станів

Юрій Стативка

Вересень, 2024 р.

Зміст

Вступ	1
Лексичний аналізатор	1
Діаграма станів	2
План розробки лексичного аналізатора	3
Необхідні програми та дані	4
1 Початкові дані для розробки лексичного аналізатора	4
1.1 Короткий опис мови	4
1.2 Граматика мови	4
1.3 Таблиця символів мови	5
2 Розробка лексичного аналізатора	5
2.1 Побудова діаграми станів	5
2.1.1 Класи символів	5
2.1.2 Діаграма станів (графічне представлення)	5
2.1.3 Діаграма станів (символьне представлення)	6
2.2 Семантичні процедури	7
3 Програмна реалізація лексичного аналізатора	8
3.1 Діаграма станів і таблиця лексем у коді	8
3.1.1 Визначення класу вхідного символу	8
3.1.2 Діаграма станів у коді	9
3.1.3 Таблиця символів мови у коді	10
3.2 Вихід лексичного аналізатора	10
3.2.1 Резюме про успішність лексичного розбору	10
3.2.2 Таблиця символів програми (таблиця розбору)	10
3.2.3 Таблиця ідентифікаторів	11
3.2.4 Таблиця констант	11
3.3 Програмна реалізація основних функцій	11
3.3.1 Функція верхнього рівня	11

3.3.2	Функції читання символу та його повернення у вхідний потік (<i>зірочка</i>)	12
3.3.3	Переходи у діаграмі станів	12
3.3.4	Реалізація семантичних процедур	12
4	Про звіт	13
4.1	Файли та тексти	13
4.2	Форма та структура звіту	13
	Література	16

Вступ

Тут міститься інформація, необхідна для побудову лексичного аналізатора з використанням діаграми станів (діаграми переходів). Код розглянутого прикладу лексичного аналізатора додається у архіві.

Ті, хто вже зрозуміли як виконати це завдання чи вже виконали його, можуть тільки переглянути вимоги до оформлення звіту у розділі 4 .

Мета роботи – проектування та програмна реалізація лексичного аналізатора мови програмування з використанням діаграми станів.

Лексичний аналізатор

Лексичний аналізатор (сканер, лексер) – аналізує програму, написану вхідною мовою, щодо допустимості наявних у програмі лексем. Кажуть, що лексичний аналізатор перетворює потік символів (characters) вхідного потоку на потік токенів (вихідного потоку), див. напр. [2, 3].

Вхідний потік будемо асоціювати з файлом, що містить програму вхідною мовою, а вихідний – з таблицею розбору програми (відомою також як таблиця символів (table of symbol) програми), у якій послідовно зберігатимуться токени розпізнаних лексем. Додатково створимо таблицю ідентифікаторів і констант. Отже:

Вхід лексичного аналізатора – програма вхідною мовою. *Вихід*, тобто результат роботи, лексичного аналізатора:

1. Повідомлення про успішність чи неуспішність лексичного аналізу.
У випадку неуспішності:
 - локалізація помилки (номер рядка) у вхідній програмі;
 - діагностичне повідомлення;
 - повідомлення про аварійне завершення роботи;
 - аварійне завершення роботи лексичного аналізатора.
2. Таблиця розбору (*таблиця символів програми*) – містить дані про кожну лексему програми: номер рядка, лексема, токен, індекс ідентифікатора або константи.

3. Таблиці ідентифікаторів і констант.

Або у графічній формі:

Для розпізнавання лексем застосуємо програмний імітатор скінченного автомата (діаграми станів).

Діаграма станів

Скінченний автомат¹ з деякою додатковою, корисною для програмування, інформацією називають діаграмою станів (діаграмою переходів). Так на рис. 1 функція переходів визначена не на окремих символах, а на класах символів (*Digit*, *Letter*, *other*), а мітка * нагадує про необхідність повернути вже прочитаний символ класу *other* у вхідний потік для наступного повторного зчитування та обробки.

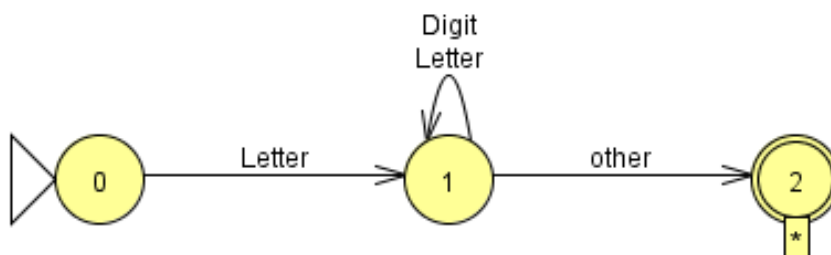

Рис. 1. Діаграма станів для розпізнавання ідентифікатора

¹Про скінченні автомати див. також у розд. 1.4 в [1].

План розробки лексичного аналізатора

Послідовність кроків для побудови лексичного аналізатора може бути такою:

1. Побудувати діаграму станів для розпізнавання лексем мови:
 - 1) Визначити класи символів.
 - 2) Побудувати графічне представлення в JFLAP.
 - 3) Записати у символній формі, визначивши всі елементи кортежу $(Q, \Sigma, \delta, q_0, F)$.
2. Визначити семантичні процедури для кожного заключного стану діаграми станів.
3. Надати лексичному аналізаторові інформацію (про *лексему мови* = *діаграму станів* + *таблицю лексем мови*):
 - 1) Визначити функцію (метод) для віднесення символів до одного з класів.
 - 2) Обрати структури даних для зберігання інформації про діаграму станів, тобто про Q, Σ, δ, q_0 та F .
 - 3) Обрати структуру даних для зберігання інформації про таблицю символів мови.
4. Вихід лексичного аналізатора (результат роботи):
 - 1) Повідомлення про успішність/неуспішність лексичного аналізу вхідної програми, діагностичне повідомлення.
 - 2) Таблиця розбору (*таблиця символів програми*).
 - 3) Таблиці ідентифікаторів і констант.
5. Програмна реалізація сканера (лексичного аналізатора):
 - 1) Функції/методи для читання вхідного потоку та повернення символу (character) у вхідний потік (*зірочка*).
 - 2) Функції/методи для переходу у наступний стан.
 - 3) Функції/методи для реалізації семантичних процедур.
6. Скласти план тестування та протестувати на:
 - 1) БАЗОВОМУ прикладі програми.
 - 2) на прикладі з вкладеними конструкціями.
 - 3) на прикладах, що демонструють виявлення помилок та діагностичні повідомлення.

Необхідні програми та дані

Для виконання роботи потрібні:

1. Коротка характеристика мови (з розділу "Вступ" специфікації розробленої мови).
2. Розділ "Лексична структура" специфікації розробленої мови. У тому числі таблиця символів мови (або, те саме, таблиця лексем, таблиця токенів).
3. Розділ "Повна граматика мови" специфікації розробленої мови.
4. Програма JFLAP для побудови діаграми станів.
5. Базовий та інші приклади програм вхідною мовою для тестування.

Розглянутий далі приклад коду лексичного аналізатора можна знайти у теці `my_lang_lexer`.

Далі, у розд.1 – 3, наводиться приклад побудови лексичного аналізатора для мови, названої тут `MicroLang1`.

1 Початкові дані для розробки лексичного аналізатора

1.1 Короткий опис мови

Мова програмування `MicroLang1`.

Програма складається із списку інструкцій присвоювання між ключовими словами `'program'` та `'end'`. Мова підтримує роботу з дійсними та цілими виразами. Дійсні константи представлені у форматі з фіксованою крапкою. Вирази можуть містити чотири основні (лівоасоціативні) арифметичні операції та круглі дужки.

1.2 Граматика мови

```
Program = program StatementList end
```

```
StatementList = Statement { Statement }
```

```
Statement = Assign
```

```
Assign = Ident ':' '=' Expression
```

```
Ident = Letter {Letter | Digit }
```

```
Expression = Expression ('+' | '-' | '*' | '/') Expression  
            | Id
```

```

        | Const
        | '(' Expression ')'

Const = Float | Int

Float = Digit {Digit} '.' {Digit}

Int = Digit {Digit}

Letter = a | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n | o
        | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z

Digit  = '0' | '1' | '2' | '3' | '4' | '5' | '6' | '7' | '8' | '9'

WhiteSpace = (Blank|Tab) {Blank|Tab}

Blank = " "

Tab = '\t'

Newline = '\n'

```

Всі нетермінали починаються з великої літери. Термінали – з маленької або у лапках.

1.3 Таблиця символів мови

Таблиця символів мови наведена у табл. 1.

2 Розробка лексичного аналізатора

2.1 Побудова діаграми станів

2.1.1 Класи символів

Оберемо класи символів: `Letter` та `Digit` для символів, позначених одно- йменними нетерміналами в граматиці, клас `dot` - для символу `.` (крапка), клас `ws` - для пробільних символів, клас `nl` - для символу нового рядка, клас `other` - для символів, що не належать до поточної лексеми.

2.1.2 Діаграма станів (графічне представлення)

Лексеми мови, представлені у табл. 1 і такі, що містять більше одного символу, можуть бути розпізнані детермінованими скінченними автоматами, див. рис. 1 – 4.

Код	Приклади лексем	Токен	Неформальний опис
1	a, x1, z12f	id	ідентифікатор
2	123, 0, 521	int	ціле без знака
3	1.012, 34.76, 876.23	float	дійсне без знака
4	program	keyword	символ program
5	end	keyword	символ end
6	:=	assign_op	символ :=
7	+	add_op	символ +
8	-	add_op	символ -
9	*	mult_op	символ *
10	/	mult_op	символ /
11	(par_op	символ <>
12)	par_op	символ <>
13	.	dot	символ .
14	\t	ws	горизонтальна табуляція
15	\32	ws	пробіл
16	\n	eol	кінець рядка

Табл. 1. Таблица лексем мови MicroLang1

На рис. 5 представлена узагальнена для мови MicroLang1 діаграма станів, отримана шляхом об'єднання стартових станів часткових діаграм та доповнення кожного не заключного стану переходом за символом класу **other** у певний заключний стан з міткою **ERROR**. На діаграмі представлені також переходи для односимвольних лексем – пробільних символів, символу нового рядка, арифметичних операторів та дужок.

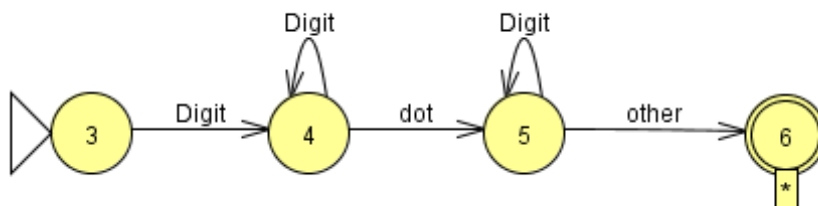

Рис. 2. Діаграма станів дійсної константи

2.1.3 Діаграма станів (символьне представлення)

Діаграма станів як детермінований скінченний автомат:

$$M = (Q, \Sigma, \delta, q_0, F)$$

Множина станів:

$$Q = \{0, 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 101, 102\}$$

Алфавіт:

$$\Sigma = \{a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, ., :, =, *, +, -, /, (,), \backslash n, \backslash t\}$$

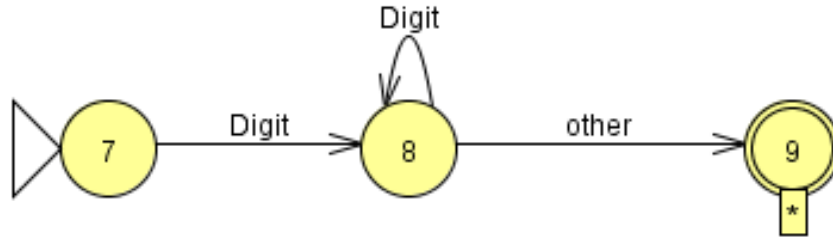

Рис. 3. Діаграма станів для цілої константи

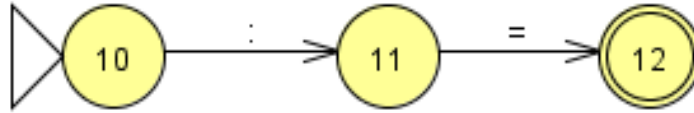

Рис. 4. Діаграма станів для розпізнавання оператора присвоювання

Функція переходів:

$\delta(0, Letter) = 1$; $\delta(1, Letter) = 1$; $\delta(1, Digit) = 1$; $\delta(1, other) = 2$;
 $\delta(0, Digit) = 4$; $\delta(4, Digit) = 4$; $\delta(4, dot) = 5$; $\delta(5, Digit) = 5$; $\delta(5, other) = 6$;
 $\delta(4, other) = 9$;
 $\delta(0, ' : ') = 11$; $\delta(11, ' = ') = 12$;
 $\delta(11, other) = 102$;
 $\delta(0, ws) = 0$;
 $\delta(0, nl) = 13$;
 $\delta(0, '+') = 14$; $\delta(0, '-')$ = 14; $\delta(0, '*')$ = 14; $\delta(0, '/')$ = 14; $\delta(0, '(')$ = 14; $\delta(0, ')')$ = 14;
 $\delta(0, other) = 101$

Стартовий стан: $q_0 = 0$

Множина заключних станів: $F = \{2, 6, 9, 12, 13, 14, 101, 102\}$

Заклучні стани, що потребують додаткової обробки:

$F_{star} = \{2, 6, 9\}$

$F_{ERROR} = \{101, 102\}$

2.2 Семантичні процедури

Перехід до заключного стану діаграми передбачає виконання певних дій, які знаходяться за межами формалізму скінченних автоматів і які називають семантичними процедурами. Перелік семантичних процедур для мови *MicroLang1* наведено у табл. 2.

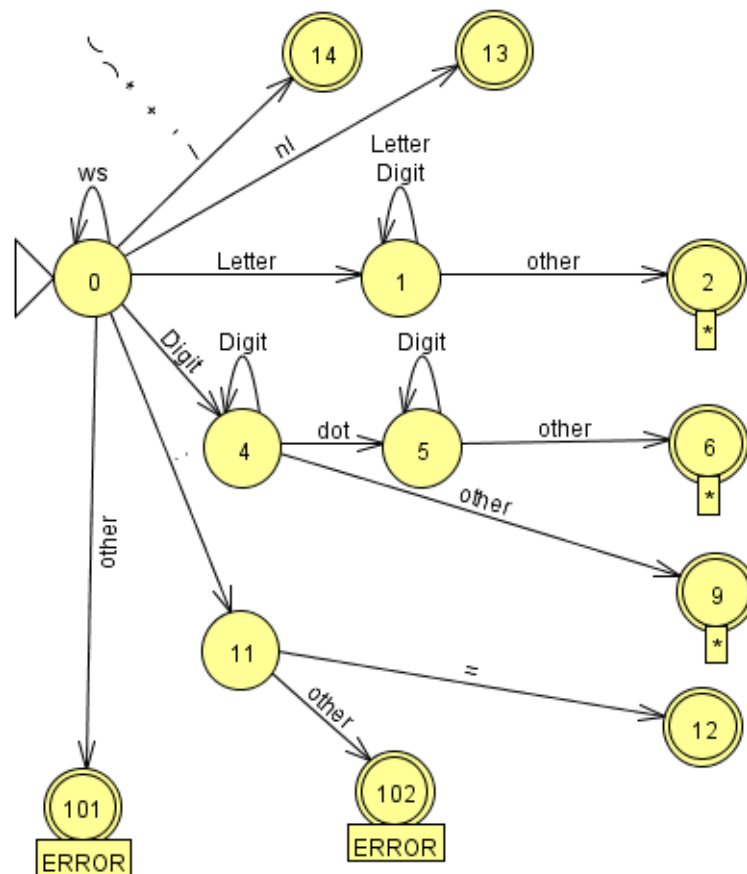

Рис. 5. Діаграма станів для розпізнавання довільних лексем мови MicroLang1

3 Програмна реалізація лексичного аналізатора

3.1 Діаграма станів і таблиця лексем у коді

Лексичний аналізатор реалізується мовою `python`. Усі необхідні таблиці реалізуються як словники (`dictionary`) мови `python`.

3.1.1 Визначення класу вхідного символу

Функція `classOfChar()` повертає клас, до якого належить символ `char`:

```

1 def classOfChar(char):
2     if char in ' .' :
3         res="dot"
4     elif char in 'abcdefghijklmnopqrstuvwxyz' :
5         res="Letter"
6     elif char in "0123456789" :
7         res="Digit"
8     elif char in " \t" :
9         res="ws"
10    elif char in "\n" :

```

Стан	Токен	Семантичні процедури
2	id або keyword	Визначити: id чи keyword? Якщо id – обробити таблицю ідентифікаторів Занести лексему в таблицю розбору Повернути необроблений символ у вхідний потік Перейти у стартовий стан
6	float	Обробити таблицю констант Занести лексему в таблицю розбору Повернути необроблений символ у вхідний потік Перейти у стартовий стан
9	int	Обробити таблицю констант Занести лексему в таблицю розбору Повернути необроблений символ у вхідний потік Перейти у стартовий стан
12	assign_op	Занести лексему в таблицю розбору Перейти у стартовий стан
13	nl	Збільшити лічильник рядків на 1 Перейти у стартовий стан
14	add_op, mult_op, par_op	Занести лексему в таблицю розбору Перейти у стартовий стан

Табл. 2. Семантичні процедури

```

11         res="nl"
12     elif char in "+-:=*/()" :
13         res=char
14     else: res='символ не належить алфавіту'
15     return res

```

3.1.2 Діаграма станів у коді

Функція переходів δ представлена у формі словника (dictionary) stf (state-transition function) мови python:

```

1 # state-transition function
2 stf={(0,'Letter'):1, (1,'Letter'):1, (1,'Digit'):1, (1,'other'):2,
3      (0,'Digit'):4, (4,'Digit'):4, (4,'dot'):5, (5,'Digit'):5, (5,'other'):6,
4      (4,'other'):9,
5      (0,':'):11, (11,'='):12,
6      (11,'other'):102,
7      (0,'ws'):0,
8      (0,'nl'):13,
9      (0,'+'):14, (0,'-'):14, (0,'*'):14,
10     (0,'/'):14, (0,'()'):14, (0,'')':14,
11     (0,'other'):101
12 }
13

```

```

14
15 initState = 0    # q0 - стартовий стан
16 F={2,6,9,12,13,14,101,102} # множина заключних станів
17 Fstar={2,6,9}    # з зірочкою
18 Ferror={101,102}# виявлена помилка

```

3.1.3 Таблиця символів мови у коді

Таблиця символів мови реалізована у формі двох словників – `tokenTable` та `tokStateTable`. Перший містить інформацію про токени, що однозначно представлені переліком лексем, другий – про ідентифікатори та константи.

```

1 # Таблиця лексем мови
2 tokenTable = {'program':'keyword', 'end':'keyword',
3              ':=':'assign_op', '.': 'dot', ' ': 'ws', '\t': 'ws', '\n': 'nl',
4              '-': 'add_op', '+': 'add_op', '*': 'mult_op',
5              '/': 'mult_op', '(': 'par_op', ')': 'par_op'}
6 # Решту токенів визначаємо не за лексемою, а за заключним станом
7 tokStateTable = {2:'id', 6:'float', 9:'int'}

```

3.2 Вихід лексичного аналізатора

3.2.1 Резюме про успішність лексичного розбору

Повідомлення формуються наступними командами:

1. про успішність (функція `lex()`)
– `print('Lexex: Лексичний аналіз завершено успішно')`
2. про неуспішність (функція `lex()`)
– `print('Lexex: Аварійне завершення програми з кодом {0}'.format(e))`
3. діагностичні повідомлення у станах 101 та 102 відповідно (функція `fail()`)
– `print('Lexex: у рядку ', numLine, ' неочікуваний символ '+char)`
– `print('Lexex: у рядку ', numLine, ' очікувався символ =, а не '+char)`

3.2.2 Таблиця символів програми (таблиця розбору)

Таблиця розбору реалізована як словник `tableOfSymb` у форматі:

```
{ n_rec : (num_line, lexeme, token, idxIdConst) }
```

де:

`n_rec` – номер запису в таблиці символів програми;

`num_line` – номер рядка вхідної програми;

`lexeme` – лексема;

`token` – токен лексеми;

`idxIdConst` – індекс ідентифікатора або константи у таблиці ідентифікаторів та констант відповідно; для інших лексем – порожній рядок.

3.2.3 Таблиця ідентифікаторів

Таблиця ідентифікаторів `tableOfId`:

```
{ Id : idxId) }
```

де:

`Id` – ідентифікатор (лексема);

`idxId` – індекс ідентифікатора у таблиці ідентифікаторів.

3.2.4 Таблиця констант

Таблиця констант `tableOfConst`:

```
{ Const : (token,idxConst)}
```

де:

`Const` – константа (лексема);

`token` – токен ('int' або 'float');

`idxConst` – індекс константи у таблиці констант.

3.3 Програмна реалізація основних функцій

3.3.1 Функція верхнього рівня

Функція `lex()`, у циклі, див. рядки 4 – 13 коду, намагається проаналізувати всі символи програми вхідною мовою (`while numChar<lenCode`, рядок 4). Зчитування символу, віднесення його до одного з прийнятих класів та перехід у наступний стан здійснюється у рядках 5 – 7 коду. Коли перехід здійснюється у заключний, стартовий чи інший стан (див. рядки 8, 10 та 12), здійснюється, відповідно, виконання семантичних процедур (функція `processing()`), підготовка до пошуку нової лексеми (рядок 11), або приєднання прочитаного символу до поточної лексеми (рядок 13).

Якщо при розборі буде досягнутий заключний стан із множини F_{ERROR} , то функція `fail()` згенерує виняток ², який буде перехоплено та оброблено у блоці `except`, рядки 15 - 18.

```
1 def lex():
2     global state,numLine,char,lexeme,numChar,FSuccess
3     try:
4         while numChar<lenCode:
5             char=nextChar()                # прочитати наступний символ
6             classCh=classOfChar(char)      # до якого класу належить
7             state=nextState(state,classCh) # обчислити наступний стан
8             if (is_final(state)):          # якщо стан заключний
9                 processing()               # виконати семантичні процедури
10            elif state==initState:         # якщо стан стартовий -
```

²І викликає функція `processing()`.

```

11         lexeme='',                                # нова лексема
12     else:                                          # інакше -
13         lexeme+=char                              # додати символ до лексеми
14     print('Lexer: Лексичний аналіз завершено успішно')
15     FSuccess = ('Lexer', True)
16 except SystemExit as e:
17     # Повідомити про факт виявлення помилки
18     print('Lexer: Аварійне завершення програми з кодом {0}'.format(e))

```

3.3.2 Функції читання символу та його повернення у вхідний потік (зірочка)

Вхідна програма зберігається у рядку (String) `sourceCode`. Тому читання наступного символу реалізується функцією `nextChar()` шляхом зчитування символу з попередньо інкрементованим його номером `numChar`.

```

def nextChar():
    global numChar
    numChar+=1
    return sourceCode[numChar]

```

Повернення символу у вхідний потік реалізується функцією `putCharBack(numChar)` шляхом декрементації номера символу `numChar`.

```

def putCharBack(numChar):
    return numChar-1

```

3.3.3 Переходи у діаграмі станів

Функція `nextState(state, classCh)` намагається знайти у словнику `stf` значення за ключем `(state, classCh)`. Якщо таке значення знайдено, то воно і є ім'ям наступного стану, якщо ж запису з таким ключем немає – то перехоплюється згенерований системою python виняток `KeyError`, а перехід зі стану `state` здійснюється по класу символів `other`.

```

def nextState(state, classCh):
    try:
        return stf[(state, classCh)]
    except KeyError:
        return stf[(state, 'other')]

```

3.3.4 Реалізація семантичних процедур

```

1 def processing():
2     global state, lexeme, char, numLine, numChar, tableOfSymb
3     if state==13: # \n
4         numLine+=1
5         state=initState

```

```

6     if state in (2,6,9): # keyword, id, float, int
7         token=getToken(state,lexeme)
8         if token != 'keyword':      # HE keyword
9             index=indexIdConst(state,lexeme)
10            print('{0:<3d} {1:<10s} {2:<10s} {3:<5d} '.format(numLine,
11                                                            lexeme,token,index))
12            tableOfSymb[len(tableOfSymb)+1] = (numLine,lexeme,token,index)
13        else:                      # якщо keyword
14            print('{0:<3d} {1:<10s} {2:<10s} '.format(numLine,lexeme,token))
15            tableOfSymb[len(tableOfSymb)+1] = (numLine,lexeme,token,'')
16            lexeme=''
17            numChar=putCharBack(numChar) # зірочка
18            state=initState
19    if state in (12,14):
20        lexeme+=char
21        token=getToken(state,lexeme)
22        print('{0:<3d} {1:<10s} {2:<10s} '.format(numLine,lexeme,token))
23        tableOfSymb[len(tableOfSymb)+1] = (numLine,lexeme,token,'')
24        lexeme=''
25        state=initState
26    if state in Error:  #(101,102):  # ERROR
27        fail()

```

4 Про звіт

4.1 Файли та тексти

Нагадую, що звіти про виконання робіт треба надавати у формі pdf-документів.

Називати файли треба за шаблоном `НомерГрупи.ЛР_Номер.ПрізвищеІніціали`, наприклад так `ТВ-15.ЛР_2.АндрієнкоБВ`.

4.2 Форма та структура звіту

Вимоги до форми – мінімальні:

1. Прізвище та ім'я студента, номер групи, номер роботи — у верхньому колонтитулі. Нумерація сторінок – у нижньому колонтитулі. Титульний аркуш не потрібен.
2. На першому аркуші, угорі — назва (тема) роботи, див. заголовок цього документу.
3. Далі, на першому ж аркуші та наступних — змістовна частина

Структура змістовної частини звіту:

1. Коротка характеристика мови (з розділу "Вступ" специфікації розробленої мови).
2. Розділ "Лексична структура" специфікації розробленої мови. У тому числі таблиця символів мови (або, те саме, таблиця лексем, таблиця токенів).
3. Частина граматики розробленої мови, необхідна для лексичного аналізу (список правил з розділу "Лексична структура" специфікації розробленої мови).
4. Графічна форма остаточної версії діаграми станів (JFLAP).
5. Символьна форма остаточної версії діаграми станів, як у розд.2.1.3.
6. Таблиця семантичних процедур, подібна табл. 2.
7. Опис структур даних та програмної реалізації, якщо вони суттєво відрізняються від наведених у цьому тексті.
8. Базовий та інші приклади програм вхідною мовою для тестування лексичного аналізатора.
9. План тестування, напр. як у табл. 3.
10. Протокол тестування у формі текстових копій терміналу: фрагмент програми + результат обробки + ваш коментар та/чи оцінка результату
11. Висновки. Тут очікується власні оцінка/констатація/враження/зауваження автора звіту — виконавця роботи.

На відміну від цього тексту, у звіті не потрібні проміжні результати (наприклад часткові діаграми) та роз'яснення загальних речей. Пишіть текст для кваліфікованого читача, якому ви пояснюєте, як побудований ваш лексичний аналізатор, що він аналізує саме вашу мову, і що він працює коректно.

План тестування може бути представлений у формі таблиці 3:

Фрагмент протоколу тестування може виглядати, як показано далі.

Тест № 4.2. Програма, всі лексеми якої допустимі у мові `Microlang1`, проте їх використання суперечить синтаксису мови. У цьому випадку лексичний аналізатор помилок НЕ ЗНАХОДИТЬ.

Синтаксично помилкові фрагменти такі:

1. програма починається з лексеми `program1`, а не з `program`;
2. у рядку 3 некоректне використання двох лексем `:=`

№	Тип випробування	Очікуваний результат	Кількість випробувань
1	базовий приклад	успішне виконання, таблиці ідентифікаторів, констант	1
2	вкладені конструкції	успішне виконання, таблиці ідентифікаторів, констант, міток	5
3	наявність недопустимих лексем	повідомлення про помилку + діагностика, таблиці ідентифікаторів, констант	...
4	надлишок чи відсутність синтаксично виправданих лексем, у т.ч. ключових слів
5	помилково написані ключові слова
6

Табл. 3. План тестування

```

1 program1 program
2
3 v1 :=5.4
4
5 s:=1234
6
7 end

```

Після розбору лексичний аналізатор повідомляє:

```

>python my_lang_lex_example2.py
1  program1  id      1
1  program   keyword
3  v1        id      2
3  :=        assign_op
3  :=        assign_op
3  5.4       float   1
5  s         id      3
5  :=        assign_op
5  1234      int     2
7  end       keyword
Lexer: Лексичний аналіз завершено успішно

```



```
-----  
tableOfSymb:{1: (1, 'program1', 'id', 1),  
             2: (1, 'program', 'keyword', ''),  
             3: (3, 'v1', 'id', 2),  
             4: (3, ':=', 'assign_op', ''),  
             5: (3, ':=', 'assign_op', ''),  
             6: (3, '5.4', 'float', 1),  
             7: (5, 's', 'id', 3),  
             8: (5, ':=', 'assign_op', ''),  
             9: (5, '1234', 'int', 2),  
             10: (7, 'end', 'keyword', '')}  
tableOfId:{'program1': 1, 'v1': 2, 's': 3}  
tableOfConst:{'5.4': 1, '1234': 2}
```

Коментар до тесту № 4.2: лексичний аналізатор правильно розпізнав усі лексеми та визначив їх токени, зокрема **program1** розпізнано як ідентифікатор. Синтаксичну правильність він не перевіряє, тому з точки зору лексики, наведена програма коректна і лексер повідомив про успішність лексичного розбору.

Література

- [1] Стативка Ю.І. Формальні мови: Основні концепти і представлення [Текст]: навч. посіб. / Ю. І. Стативка. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 87 с.
- [2] Медведєва В.М. Транслятори: лексичний та синтаксичний аналізатори [Текст]: навч. посіб. / В.М. Медведєва, В.А. Третяк. – К.: НТУУ
- [3] Aho, Alfred, Lam, Monica, Sethi, Ravi, Ullman, Jeffrey Compilers: Principles, Techniques, and Tools, 2nd edition. - Addison Wesley, 2006. - 1040 p.